

Ortoser - regler för förskrivning

En ortos är ett kroppsburet hjälpmedel som vanligen används för att mekaniskt påverka rörelseapparaten genom tryck mot kroppsdelarna. Syftet kan exempelvis vara att lindra smärta, underlätta gång eller motverka kontrakturer (felställningar) i leder. Begreppet ortos innefattar en stor grupp hjälpmedel, inklusive korsetter, skoinlägg, knä-, ankel- och handledsortoser.

För vem

För personer med någon eller flera av nedanstående funktionsnedsättningar:

- nedsatt styrka
- nedsatt rörlighet / överrörlighet
- nedsatt känsel
- nedsatt cirkulation
- neuro- och motorisk påverkan
- grav felställning
- risk för eller pågående leddestruktion

Mål med hjälpmedlet

Att behandla, lindra eller kompensera en skada eller en funktionsnedsättning och göra det möjligt att utföra aktiviteter i det dagliga livet. Hjälpmedlet är en del av vård och behandling.

Förskrivare

- Ortoser övre extremiteter: läkare, arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut.
- Ortoser nedre extremiteter, hårda: läkare, fysioterapeut/sjukgymnast inom Rehabiliteringscentrum(krävs genomgången utbildning för utökad förskrivningsrätt)
- Ortoser nedre extremiteter, elastiska och droppsfotsskena: läkare, sjukgymnast/fysioterapeut.
- Spinala ortoser: läkare.
- Spinala ortoser, elastiska: läkare, sjukgymnast/fysioterapeut.
- Värmehjälpmedel: läkare (vid nedsatt känsel alternativt risk för sår).
- **Reordination:** Ortopedteknisk chef.

Antal

Ett par inlägg/år eller efter medicinsk bedömning.
Mer information under rubriken "Vid förskrivning".

Eget ansvar

Produkter som inte kräver hälso- och sjukvårdens bedömning eller anpassning utan efter rådgivning kan provas ut av personen själv, eller med hjälp av annan, är

egenansvar. Exempel på sådana produkter är mjuk halskrage, epiconylitbandage, elastiskt band till fot/knä (typ 8:an) och schlatterband, kroppsvårdande produkter och fotriktiga skor och sulor/inlägg.

Produkter som möjliggör för personer (oavsett ålder) att utöva idrott eller andra fritidsaktiviteter är egenansvar och brukaren betalar för produkten.

Ortos i arbetet är egenvård alternativt arbetsgivarens ansvar.

Vid förskrivning

1. Nödvändig behandling och behandling av permanent funktionsbortfall

Remiss är livslång och ingen behandlingsavgift tas ut. Exempel på aktivitets- och behandlingsmål är att kunna andas, kunna sitta och stå, ersätta kroppsdel, kunna överflyttas, skydd mot fall, sårbehandling, bråck- och stomibehandling. Exempel på hjälpmedel är korsett, ståskal, ortos.

2. Långvarig behandling

Remissen är giltig i **fem år** och behandlingen syftar till att lindra, kompensera eller stödja.

Endast en egenavgift tas ut om

- samma typ av ortos krävs för höger och vänster sida sk bilateral behandling.
- två ortoser krävs av hygieniska skäl.

Ingen egenavgift tas ut för barn och ungdomar under 20 år, med undantag för värmehjälpmedel.

3. Tidsbegränsad behandling

Remissen är giltig i **ett år** och vanligen är funktionsnivån återställd efter en behandling på 6-12 månader.

Endast en egenavgift tas ut om:

- samma typ av ortos krävs för höger och vänster sida sk bilateral behandling
- två ortoser krävs av hygieniska skäl.

Ingen egenavgift tas ut för för barn och ungdomar under 20 år.

4-5. Aktiv fritid, idrott och egenvård

Produkter som inte kräver hälso- och sjukvårdens bedömning eller anpassning utan efter rådgivning kan provas ut av personen själv, eller med hjälp av annan, är egenansvar. Exempel på sådana produkter är mjuk halskrage, epiconylitbandage,

elastiskt band till fot/knä (typ 8:an) och schlatterband, kroppsvårdande produkter och fotriktiga skor och sulor/inlägg.

Produkter som möjliggör för personer (oavsett ålder) att utöva idrott eller andra fritidsaktiviteter är egenansvar och brukaren betalar för produkten.

Tänk på

Avgiften för ortopedtekniska hjälpmedel är inte högkostnadsgrundande.

Uppföljning

Uppföljning i enlighet med förskrivningsprocessen.

Isokoder

06 03 Spinala ortoser och huvudortoser

06 04 Ortoser för buken

06 06 Övre extremitetsortoser

06 06 Nedre extremitetsortoser